

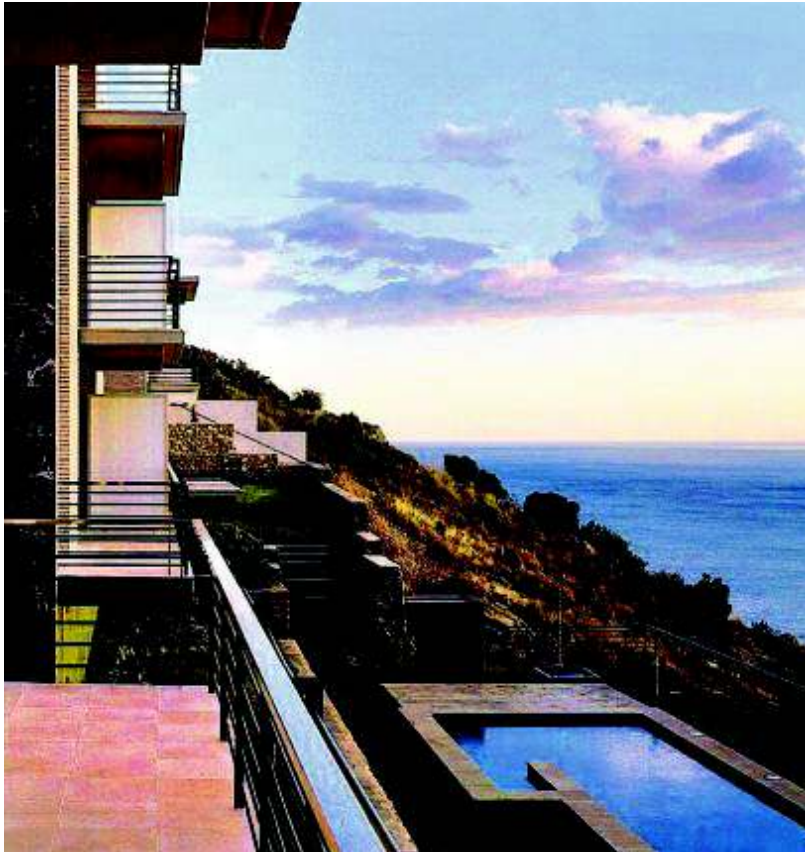

L'anomenada arquitectura de sol acabarà oferint un cànon vulgar

Meri: "Hi va haver una pèrdua de convicció dels professionals en l'arquitectura racional"

va dur a terme Xanadú, un projecte en què Bofill assajà una mena de ciutat jardí en l'espai, a partir d'una estètica de cubs volats. "Amb Xanadú" afegeix Bofill, "vam reflexionar sobre la composició de cubs en l'espai, formalitzat en una tipologia d'habitatge variable".

Però serà la tercera fase

constructiva, la Muralla Roja, el conjunt que acabarà fusionant aquesta tradició històrica i utopia arquitectònica. "Aquest fou un projecte diferenciat", recorda Bofill; "d'una banda, hi havia una clara referència a les arquitectures populars del món àrab mediterrani, en particular a les torres d'atovó nord-africanes, i també una reinterpretació de la tradició mediterrània de la casba". Quasi cinquanta anys després de l'inici d'aquella utopia arquitectònica, Ricardo Bofill assenyalava el caràcter epifànic de l'obra. "És un dels

meus projectes pel qual contínuen interessant-se les universitats d'arreu del món i editors internacionals; jo mateix, al cap de tants anys, considere aquests projectes com el punt de partida de la meua evolució com a arquitecte".

Exemples d'un model frustrat, la comunió feliç entre arquitectura, modernitat i turisme, l'anomenada arquitectura de sol acabarà oferint un cànon constructiu vulgar i anorreador arreu del litoral. Una gran pantalla de ciment estesa al llarg de la costa i, com a resultat, un territori hi-

potecat. Un panorama en què, a més dels canvis de legislació, la permissivitat de l'administració i la cobdícia immobiliària, va ser determinant, segons Carlos Meri, la mateixa actuació de la classe arquitectònica. "Hi va haver una pèrdua de convicció per part dels professionals pel que fa a l'arquitectura racional, senzilla i silenciosa, i la recerca de la novetat més enllà de l'autenticitat, la banalitat més enllà de la intensitat van ser uns dels motius de l'inici de la degradació de les construccions de la costa".

dors com ara Vinc (casa II).

Acabem parlant de l'escena musical. Per a Contrí, l'abundància no implica necessàriament qualitat. "Hi ha gent actuant que en qualsevol altre circuit no eixiria del local d'assaig", sentència, al mateix temps que reprotxa la irrupció de grups que han canviat del castellà al valencià precisament per l'existència d'un circuit, de llocs on poden actuar. "Em peguen moltes bastonades per dir això, però és la meua

El cantautor Sergi Contrí, que acaba de publicar el seu disc Dies de fira i flors. / JESÚS CÍSCAR

parlar del que volíem fer". El resultat, una certa compartimentació entre un vessant folk que no es deixa totalment de banda, amb l'enciclopèdia musical de Neil Young com a llibre de capçalera, i l'indie rock de Weezer o Dinosaur Jr, "sense capficar-nos molt en un estil, incorporant el que demanava cada cançó". "Sempre hi ha un parell de temes més folkie, que els faig sol, amb la guitarra, perquè aqueixa és la meua realitat, el que segurament deu veure una persona que ve als meus concerts. Podria fer una producció amb més instruments, però volíem plantejar el disc amb una formació bàsica de rock, guitarra, bateria i baix", aclareix. Cruesa de la qual és capaç d'extraure rendiments encoratja-

"Hi ha gent actuant que en qualsevol altre circuit no eixiria del local d'assaig"

opinió", conclou. Això sí: "Hi ha grups boníssims, una cosa no impedeix l'altra, alguns que triomfen internacionalment, com Obrint Pas, i uns altres que no han tingut la sort que mereixien", diu pel que fa, entre altres, a 121dB o als desapareguts Inòpia.

A LA LLETRA

Més que un disc

Albert Garcia i Hernández

El paradís de les paraules, de Carles Dénia, ens reconcilia amb el gust per la música. Un treball acurat: selecció dels textos àrabs amb versió de Josep Piera; magnífica interpretació dels músics; encert de les partitures i de la veu de Carles Dénia. Subjectivament, diré que des del disc *Viatge* de Trullars (EGT, 1991) no havia gaudit d'un resultat tan digne.

"Objectivem?" Com que tot seran elogis, començarem per una falta: una llàstima que els greus, tant en el baix com en certes percussions, no estiguen ben definits. La gamma dels 45 als 100 Hz és una excepció en el món del so enregistrat. Potser l'estudi de gravació no té les dimensions necessàries per a acollir la longitud d'aquestes ones, cosa freqüent; o els altaveus, com en la majoria dels casos, no poden reproduir per davall dels 80 Hz sinó els harmònics, que no és el mateix.

La resta, una meravella. El primer tema encerta el tractament de la veu de Piera i la conjunció amb el cant i la música. El segon té una primera línia melòdica preciosa i una notable aportació cromàtica de cordes i piano. El tercer juga perfectament amb els registres dels teclats. El quart tema podria ser una cançó comercial, en el millor sentit del terme. Una versió només instrumental en seria la prova. El final, una jota que reforça l'aire grec que transpira tota la composició. El cinquè està dividit en dues parts. Té detalls molt bons, com doblar la veu del cantant; o els cors, amb la reverberació ben ajustada. La separació de les dues parts ens retorna als experiments de Robert Fripp (King Crimson) amb la guitarra, mentre els teclats empenen el so del Hammond (per exemple: Brian Auger). En la segona part trobem la presència del *ney*, flauta àrab, recreant-se en un ambient en què cal destacar el domini dels melismes de Carles Dénia. El sisè ens regala un ritme trencat i uns bons apunts de jazz. Una suggeridora jota ompli la pista 7 fins a acostar-se a les melodies napolitanes; atenció a la veu quan canta la paraula "descans". Genial. De nou el repte de Dénia amb els semitons en el tema vuitè. Flamenc valencià? Destacat treball d'harmònies en el novè i apunts de Wes Montgomery en la guitarra. Piano i percussions en el tema 10. Quan se sent l'onze, sorgeix la pregunta: què se n'hauria fet, d'aquesta mena de música, si no haguera estat tallada i assassinada per la guerra provocada per Franco? O què hauria passat, si Raimon no haguera abandonat el que apuntava amb les *Cançons de la roda del temps*? Tant és, tornem a partir de gairebé zero.

Se m'acaba l'espai de la columna. Continuen vostès. Agafen el disc; busquen els detalls i/o els errors i parlem de música i de bons músics. No es prodiguen habitualment.

